

Declarație ONU cu privire la drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale, etnice, religioase și lingvistice

Adoptată la 18 decembrie 1992 prin Rezoluție a Adunării Generale a ONU

Adunarea Generală.

Reafirmând că unul din principalele scopuri ale Națiunilor Unite, conform Cartei, este de a realiza cooperarea internațională în dezvoltarea și în încurajarea respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale pentru toți, fără deosebire de rasă, de sex de limbă sau de religie, știind că este important să se aplice și mai eficient instrumentele inter-naționale privind drepturile omului cu privire la drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale sau etnice, religioase și lingvistice,

Notând cu satisfacție că organele create în baza instrumentelor internaționale privind drepturile omului au acordat o atenție crescândă protecției și nediscriminării minorităților.

Considerând dispozițiile articolului 27 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice care a dezvoltat drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale sau etnice, religioase și lingvistice.

Considerând ca ONU are un rol din ce în ce mai important de jucat privind protecția minorităților,

Având în minte lucrările realizate până acum în sistemul Națiunilor Unite prin factorii competenți ai Comisiei pentru drepturile omului și ai sub-comisiei pentru prevenirea discriminării și protecția minorităților, pentru a promova și a proteja drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale sau etnice, religioase și lingvistice,

Constatând realizările importante obținute în acest scop la nivel regional, subregional și bilateral, care pot constitui o sursă utilă de inspirație pentru viitor a activității Organizației Națiunilor Unite,

Subliniind necesitatea de a asigura pentru toți, fără nici o discriminare, deplina folosință și exercitare a drepturilor omului și a libertăților fundamentale și subliniind în acest scop importanța proiectului de declarație privind drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale sau etnice, religioase și lingvistice,

Reamintind rezoluția sa 46/115 din 17 decembrie 1991 și luând în considerare rezoluția 1992/16 din 21 februarie 1992 a Comisiei pentru drepturile omului prin care comisia a aprobat textul proiectului de declarație privind drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale sau etnice, religioase și lingvistice, și rezoluția 1992/4 din 20 iulie 1992 a Consiliului economic și social, prin care Consiliul a recomandat Adunării generale să o adopte și să acționeze pentru a o promova,

Luând în considerare nota Secretarului general,

1. Adoptă Declarația privind drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale sau etnice, religioase și lingvistice al cărei text se află în anexa la prezenta rezoluție;
2. Roagă pe Secretarul general să asigure o cât mai largă difuzare posibilă a Declarației și să includă textul în viitoarea ediție a publicației intitulate Drepturile omului – Culegere de instrumente internaționale”;
3. Invită instituțiile și organismele Națiunilor Unite, precum și organizațiile interguvernamentale și neguvernamentale să-și intensifice eforturile pentru a face cunoscută Declarația și pentru a i se înțelege conținutul;
4. Invită organele și organismele competente ale Națiunilor Unite, în special organele create în

baza instrumentelor internaționale, precum și reprezentanții Comisiei pentru drepturile omului și ai sub-comisiei pentru prevenirea discriminării și protecția minorităților, să acorde respectul cuvenit Declarației în exercitarea funcțiilor lor;

5. Roagă pe Secretarul general să studieze mijloacele ce permit asigurarea unei promovări efective a Declarației și să facă propuneri în legătură cu aceasta;

6. Roagă pe Secretarul general ca în cea de a 48-a sesiune să raporteze în legătură cu aplicarea prezentei rezoluții, la punctul din ordinea de zi intitulat „probleme referitoare la drepturile omului”.

ANEXĂ DECLARAȚIE

privind drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale sau etnice, religioase și lingvistice

Adunarea Generală,

Reafirmând că unul din obiectivele principale ale Națiunilor Unite, astfel precum sunt proclamate în Cartă, este promovarea și încurajarea respectului pentru drepturile și libertățile fundamentale ale tuturor oamenilor, fără deosebire de rasă, sex, limbă sau religie,

Reafirmând credința în drepturile fundamentale ale omului, în demnitatea și valoarea ființei umane, în drepturile egale pentru bărbați și femei, pentru națiuni mari și mici,

Dorind să promoveze realizarea principiilor cuprinse în Cartă, Declarația universală a drepturilor omului (Rezoluția 217 A(III)), Convenția privind prevenirea și pedepsirea crimei de genocid (Rezoluția 260 A(III)), Convenția Internațională pentru eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială (Rezoluția 2106 A(xx)), Acordul Internațional cu privire la drepturile civile și politice, Acordul Internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, Declarația pentru eliminarea tuturor formelor de intoleranță și de discriminare bazate pe religie sau convingeri (Rezoluția 36/55), Convenția privind drepturile copilului (Rezoluția 44/25), ca și în alte instrumente internaționale cu relevanță în materie, care au fost adoptate la nivel regional sau universal și în cele care s-au încheiat între statele membre ale Organizației Națiunilor Unite, Inspirându-se din prevederile articolului 27 din Acordul Internațional cu privire la drepturile civile și politice, referitoare la drepturile persoanelor aparținând minorităților etnice, religioase sau lingvistice,

Considerând că promovarea și protejarea drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale sau etnice, religioase și lingvistice contribuie la stabilitatea politică și socială a statelor în care acestea trăiesc,

Subliniind că promovarea și realizarea constantă a drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale sau etnice, religioase și lingvistice, ca parte integrantă a dezvoltării societății în ansamblul său și înăuntrul cadrului democratic bazat pe supremația dreptului, ar contribui la consolidarea prieteniei și cooperării între popoare și state,

Considerând că Organizația Națiunilor Unite are un rol important de jucat în ceea ce privește protecția minorităților,

Având în vedere activitatea desfășurată până în prezent în sistemul Organizației Națiunilor Unite, în special în Comisia drepturilor omului, în Subcomisia pentru prevenirea discriminării și protecția minorităților, ca și organele înființate în baza Acordurilor Internaționale cu privire la drepturile omului și a altor instrumente internaționale privind drepturile omului cu relevanță în materie, în promovarea și protejarea drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale

sau etnice, religioase și lingvistice,

Luând în considerare activitatea importantă realizată de organizațiile interguvernamentale și neguvernamentale în protecția minorităților și în promovarea și ocrotirea drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale sau etnice, religioase și lingvistice,

Recunoscând necesitatea de a se asigura o mai mare eficiență în aplicarea instrumentelor internaționale pentru drepturile omului privind drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale sau etnice, religioase și lingvistice,

Proclamă această Declarație asupra drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale sau etnice, religioase și lingvistice:

ARTICOLUL 1

1. Statele vor proteja existența și identitatea națională sau etnică, culturală, religioasă și lingvistică a minorităților înăuntrul teritoriilor lor și vor încuraja crearea de condiții pentru promovarea acestei identități.
2. Statele vor adopta măsurile legislative corespunzătoare și orice alte măsuri necesare pentru realizarea acestor obiective.

ARTICOLUL 2

1. Persoanele aparținând minorităților naționale sau etnice, religioase și lingvistice (denumite generic în continuare persoane aparținând minorităților) au dreptul să se bucure de propria cultură, să profeseze și să practice propria lor religie, să utilizeze limba proprie, în particular sau în public, în mod liber și fără obstacole sau orice altă formă de discriminare.
2. Persoanele aparținând minorităților au dreptul să participe efectiv la viața culturală, religioasă, socială, economică și publică.
3. Persoanele aparținând minorităților au dreptul să participe efectiv la luarea deciziilor, la nivel național și, acolo unde este cazul, la nivel regional, în probleme cu relevanță pentru minoritatea căreia îi aparțin sau pentru regiunile în care trăiesc, într-o manieră care să nu fie incompatibilă cu legislația națională.
4. Persoanele aparținând minorităților au dreptul să înființeze și să mențină asociații proprii.
5. Persoanele aparținând minorităților au dreptul de a stabili și menține, fără nici o discriminare, contacte libere și pașnice cu alți membri ai grupului lor, cu persoane aparținând altor minorități, ca și contacte cu cetățeni ai altor state de care sunt legați prin apartenență națională sau etnică, religioasă sau lingvistică.

ARTICOLUL 3

1. Persoanele aparținând minorităților își pot exercita drepturile, inclusiv pe cele prevăzute în această Declarație, individual ca și în comun cu alți membri ai grupului lor, fără nici o discriminare.
2. Nu va rezulta nici un dezavantaj pentru nici o persoană aparținând unei minorități ca o consecință a exercitării sau neexercitării drepturilor prevăzute în această Declarație.

ARTICOLUL 4

1. Statele vor lua măsurile necesare pentru a asigura persoanelor aparținând minorităților exercitarea deplină și efectivă a tuturor drepturilor și libertăților fundamentale, fără nici un fel de discriminare și în deplină egalitate în fața legii.
2. Statele vor lua măsuri pentru a crea condiții favorabile ca persoanele aparținând minorităților

să își exprime trăsăturile caracteristice și să își dezvolte cultura, limba, religia, tradițiile și obiceiurile, excepție făcând acele practici specifice care contravin legii naționale sau sunt contrare standardelor internaționale.

3. Statele vor lua măsurile corespunzătoare astfel încât, atât cât este posibil, persoanele aparținând minorităților să aibă posibilități adecvate pentru a învăța limba maternă sau a se instrui în limba maternă.

4. Statele vor lua, atunci când este cazul, măsuri în domeniul educației pentru a încuraja cunoașterea istoriei, tradițiilor, limbii și culturii minorităților existente pe teritoriul lor. Persoanele aparținând minorităților vor avea posibilități adecvate pentru a cunoaște societatea în ansamblul ei.

5. Statele vor lua în considerare măsurile ce se impun pentru ca persoanele aparținând minorităților să poată participa pe deplin la progresul și dezvoltarea economică a țării lor.

ARTICOLUL 5

1. Politicile și programele naționale vor fi planificate și aplicate luând în considerare, în modul convenit, interesele legitime ale persoanelor aparținând minorităților.

2. Programele de cooperare și asistență dintre state vor fi planificate și aplicate luând în considerare, în modul convenit, interesele legitime ale persoanelor aparținând minorităților.

ARTICOLUL 6

Statele vor coopera în problemele legate de persoanele aparținând minorităților, printre altele și prin schimb de informații și experiență, în vederea promovării înțelegerii și încrederii reciproce.

ARTICOLUL 7

Statele vor coopera în vederea promovării respectului pentru drepturile prevăzute în prezenta Declarație.

ARTICOLUL 8

1. Nici o prevedere din această Declarație nu va împiedica îndeplinirea obligațiilor internaționale asumate de state în privința persoanelor aparținând minorităților. În special, statele își vor îndeplini, cu bună credință, obligațiile și angajamentele pe care și le-au asumat prin tratate și acorduri internaționale la care sunt părți.

2. Exercițarea drepturilor prevăzute în această Declarație nu va prejudicia exercițarea de către toate persoanele a drepturilor și libertăților fundamentale universal recunoscute.

3. Măsurile luate de state în vederea asigurării unei exercițări efective a drepturilor prevăzute în această Declarație nu vor fi considerate prima facie ca fiind contrare principiului egalității conținut în Declarația universală a drepturilor omului.

4. Nici o prevedere a acestei Declarații nu poate fi interpretată ca permițând vreo activitate care contravine scopurilor și principiilor Organizației Națiunilor Unite, inclusiv egalității suverane, integrității teritoriale și independenței politice a statelor.

ARTICOLUL 9

Instituțiile specializate și alte organizații din sistemul Organizației Națiunilor Unite vor contribui la deplina realizare a drepturilor și principiilor prevăzute în prezenta Declarație, în cadrul competenței ce revine fiecăreia.